

زندگی

برای کودک خود قهرمان بسازید قهرمان کودک شما کیست؟

الهام اسماعیلی
نویسنده

مادر را همواره در کنار خودش دارد و کمتر دلتنگ او می شود. پدر در نگاه کودک، قهرمان است؛ قهرمانی که او می شناسد، نان آور خانه است و انجام کارهای سنگین و سخت منزل را که مادر نمی تواند کامل کند، برعهده می گیرد. البته اگر شخصیت پدر از سوی مادر مورد تحقیر و سرزنش قرار نگرفته باشد، تا مدت ها پدر قهرمان کودک باقی خواهد ماند.

تربیت کودک یعنی شکوفا کردن استعدادها و برآوردن نیازهای او. نیازهای کودک فقط خوراک، پوشاک و خوابیدن نیست. از دیگر نیازهای او امنیت، یقین، استدلال و انتخاب است. یکی از عواملی که پدر و مادر می توانند با استفاده از آن به هدف تربیتی خود دست پیدا کنند، تقلید است. کودک اصولاً دارای غریزه تقلید است و این غریزه از میل کودک به کمال و قهرمان پرستی ناشی می شود. کودک تا چشم باز می کند،

قصه های می تواند راوی روند رشد و تعالی انسان بوده و با کمک آن به بیان مبانی فکری قهرمان بپردازند و این گونه تصویر قهرمان بومی در ذهن کودک پررنگ شود

حالا در این عصر، قهرمان کیست؟ قهرمان همان الگوی کودک ماست؟ قهرمان چه ویژگی هایی دارد که نظیر کودک را به خودش جلب می کند؟ در عصری که از هر گوشه و کنار، فیلم، سریال، کتاب، انیمه و... یک سوپر قهرمان با معیارها و ارزش های متفاوت برای کودکان به تصویر می کشند. در این بین والدین چه تصویری از قهرمان برای فرزند خود ترسیم کنند؟ چگونه می توانند درباره قهرمان یا الگو برای کودک صحبت کنند؟

داستان های کهن فارسی از جمله شاهنامه فردوسی پر از قصه هایی با محوریت قهرمان و ضد قهرمان است و این قابلیت را دارد تا درباره آنها با کودک به گفت و گو بنشینیم و با برشمردن تعدادی از نکات شخصیتی آنها، به ترسیم چهره قهرمان با هم بپردازیم. قصه ها می توانند راوی روند رشد و تعالی انسان بوده و با کمک آن به بیان مبانی فکری

قهرمان بپردازند و این گونه تصویر قهرمان بومی در ذهن کودک پررنگ شود تا در آنجا که (نوجوانی) به دنبال الگو و قهرمانی غیر از خانواده برای تقلید و پیمودن ادامه مسیر زندگی می گردد، با یادآوری این قصه ها و تصور شخصیت قهرمان، فانوس راه داشته باشد و گم نشود.

از خودگذشتگی

در این داستان ها اولین ویژگی که یک فرد را در نظر کودک و نوجوان به قهرمان تبدیل می کند، از خودگذشتگی و دگرخواهی آن قهرمان است. قهرمان از خودش و لذت های کوچک فردی اش می گذرد و حتی ممکن است فردی از اعضای خانواده اش را فدای آرمان یا ارزش های جمعی کند، که این برای کودک نکته جذابی است. بچه ها با تعجب می پرسند که «خانواده اش را دوست نداشت که آنها را ترک کرد» یا «چرا بهشون سر نمی زند»، یا «برای نجات آنها چه می کند؟» یک نمونه از این قهرمان ها، گاو آهنگر در شاهنامه فردوسی است که با برافراشتن علم دادخواهی، مردم را از ظلم ضحاک در حق پسران شان آگاه کرد و جانش را کف دستش گذاشت. شورش علیه ضحاک را با کمک فریدون رهبری کرد و شجاعت زیادی از خودش نشان داد.

شجاعت عاقلانه

از دیگر ویژگی های یک قهرمان که بیش از هر چیز برای کودک و نوجوان جذاب است، می توان به شجاعت زیاد آنها اشاره کرد. شجاعت عاقلانه، نه شجاعتی که زندگی خود و اطرافیانش را به خطر بیندازد، بلکه

با این رفتار شجاعانه، موجب دلگرمی مردم می شود. به طور مثال انیمیشن «بچه زرنگ» در پی به تصویر کشیدن کودکی است که می خواهد قهرمان محیط زیست باشد و ببر مازندران را نجات دهد که سفری را آغاز می کند. با ترک خانواده، از خودگذشتگی می کند، یک تصمیم شجاعانه می گیرد تا بر ربه جنگل برسند. اما این تصمیم ها عاقلانه نیست چون جان اطرافیانش را به خطر می اندازد و اسیر ضد قهرمان می شود. با تعریف این داستان می توانیم شجاعت عاقلانه که بررسی همه جوانب کاری است که می خواهند انجام دهند را برایش برشمریم.

صبر

قهرمان صبور است و برای سرانجام رسیدن کارهایش از عجله و شتاب دوری می کند. صبر قهرمان، مانند کار باغبانی است که یک بذر را کاشته شدن آن را می بیند و چشم به آینده ای روشن دارد. قصه ای که می تواند صبر قهرمان را برای کودک توضیح دهد، از داستان های قرآنی، قصه نوح است که در ساخت کشتی مصمم بود و

کودک اصولاً دارای غریزه تقلید است و این غریزه از میل کودک به کمال و قهرمان پرستی ناشی می شود

دردی از جامعه را دوا کرده و به فقرا و زلزله زدگان در کشور رسیدگی کند.

صداقت

قهرمان ها صادق هستند و هرگز برای رسیدن به هدف دروغ نمی گویند. دروغ گفتن، آنها را از مسیری که باید طی کنند، دور می کند. داستان شنیدنی چوپان دروغگو از آن قصه هایی است که با آن، ماهیت دروغ را برای کودک خود آشکار می کنیم. این داستان در کشورهای مختلف با شیوه های مختلف روایت شده و منحصر به کشور ما نیست.

عزت نفس و اعتماد به نفس

داشتن عزت نفس و اعتماد به نفس از دیگر ویژگی های مثبت یک قهرمان است که لازم است تا کودک با آن آشنا شود. او به خودش و کاری که می خواهد انجام دهد، اعتماد دارد و با حرف و سخن دیگران دچار سردرگمی نمی شود.

مهربان و باایمان

در نهایت مهربان بودن یک قهرمان نسبت به هم نوع خودش است که باعث انجام کارهای قهرمانانه می شود و در آخر قهرمان در برابر خالق خودش خاشع است و با فروتنی همه آنچه را که انجام می دهد از آفریدگارش می داند. با فهرست کردن معیار و ارزش های می توانیم به دنبال قصه یا روایتی در منظومه نظام ارزشی مان بگردیم و با آن برای کودک دلنبدن مان قهرمان بسازیم یا با درونی کردن آن ارزش ها، خود نقش قهرمان را برای او ایفا کنیم.

هر روز چشم انتظار افراد جدید برای ایمان آوردن بود.

حل مسأله

از مهم ترین ویژگی های یک قهرمان قدرت حل مسأله اوست که می تواند با درایت و شناخت مشکلات جامعه، گامی در جهت رفع آنها بردارد و با مردم جامعه همدلی کند. همچنین شرایط اجتماعی و وضعیت روانی آنها را درک کرده و با آنها همدلانه صحبت می کند و این هم کلامی با مردم، آرامش را در جامعه تسری می بخشد. داستان و قصه باز از این قهرمان، غلامرضا تختی، کشتی گیر ایرانی است که با اعتباری که در میان مردم جمع کرده، می تواند

